

ініціатив. Їх масштаби можуть набувати значних величин та проходити протягом довготривалого періоду, оскільки такі підприємства є фінансово успішними. Складні соціальні проекти підприємства здійснюють за участю благодійних фондів, або через співпрацю із іншими економічними суб'єктами у формі спільної діяльності. Прикладом таких заходів назвемо створення на підприємстві пенсійних програм, тобто взяття зобов'язань з боку підприємства виплачувати пенсії працівникам по закінченню трудової діяльності, фінансування будівництва соціально важливих закладів та їх утримання (бібліотек, дитячих будинків тощо), фінансування програм, направлених на вирішення особливо важливих проблем у суспільстві (лікування ВІЛ/СНІДу, туберкульозу в Україні) У зв'язку із складністю соціальних ініціатив доцільно інформацію про види, величини та альтернативи витрачання витрат суспільно корисного характеру відображати у системі управлінського, фінансового обліку та контролінгу. Для достовірності та цільового використання коштів, інформацію про них доцільно узагальнювати у внутрішній та зовнішній корпоративній звітності виробничого об'єкту.

Таким чином складність обліку соціальних витрат залежить від фінансової спроможності підприємства та масштабів його діяльності. Основну причину виникнення таких витрат вбачаємо у створенні соціального ефекту, досягнути якого є бажанням економічних суб'єктів із високою концентрацією капіталу.

Література:

1. Башнянин Г.І. Метрологічні економічні системи: вступ у загальну теорію і методологію формування економічних параметрів/ Г.І. Башнянин. – Львів: Новий світ-2000, 2005. – 1083с.

УДК 657.471.66:664.12

Шевчук О.А.,

к.е.н., викладач кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

ВИМОГИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗБУТ

У сучасних умовах, система фінансового обліку і контролю на промислових підприємствах не зовсім повно відповідає ринковим вимогам. Головними стримуючими елементами на нашу думку виступають: відсутність нових методичних рекомендацій для обліку витрат на збут у цукровій промисловості; незначна увага щодо відображення збутових витрат в нормативно-правовій базі; неефективність окремих первинних документів, що стосуються обліку і контролю витрат.

Окремого вдосконалення вимагають проблеми обліку і контролю на основі

інформаційних технологій, а також елементи, які мають відношення до формування вартості продукції. Вирішення поставлених вище завдань, дасть змогу вийти на якісно новий рівень організації обліку збутових витрат і підвищить ефективність його управління у процесі економічної діяльності суб'єктів господарювання. Отже, узагальнюючи наведену вище інформацію, зауважимо, що облік і контроль витрат на збут потребують окремого вдосконалення із концептуальної точки зору.

Облік у промисловості, як й в інших галузях економіки України є одним із найсуттєвіших джерел фінансово-економічної інформації, засобом спостереження за діяльністю підприємства різних форм власності в нашій державі. Дані поточного бухгалтерського обліку (облікові документи, записи) потрібні, насамперед, працівникам самих підприємств у їхній повсякденній роботі; вони також є основою для наступного покращення збуту.

Відповідно до програми реформування бухгалтерського обліку в Україні із застосуванням міжнародних стандартів, облік має відповідати певним вимогам. Перша вимога – раціональність та економічність побудови бухгалтерського обліку. Раціонально організований й добре відлагоджений облік – це основа правильного ведення господарства. Наступна вимога – ясність і зрозумілість обліку. Третя вимога – простота, чіткість, точність та повнота поточних й звітних даних, попередження різноманітних спроб фальсифікації дійсності, подолання значних недоліків в організації бухгалтерського обліку і посилення його ролі в проведенні контролю за господарсько-фінансовою діяльністю; надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про витрати на збут за звітний період згідно із Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати" № 87 від 31 березня 1999 р [1, с. 90]).

Ще одна вимога – дієвість й достовірність поточних та звітних даних за Положенням (стандартом) 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах". Помилки, породжувані халатним ставленням працівників обліку до своїх обов'язків, що призводить до заплутування облікових даних, а це водночас, сприяє виникненню нагоди для зловживань. Остання вимога – порівняння звітних даних поточного періоду із даними за минулі звітні періоди, планами, прогнозами, даними бізнес-планів підприємства. Тут потрібен єдиний підхід до оцінки об'єктів, єдність показників за об'єктами обліку та фінансової звітності і т. д. [2, с. 120].

Отже, узагальнюючи наведену вище інформацію, зауважимо, що важливою умовою ефективного менеджменту в промисловому підприємстві є отримання повної, достовірної та оперативної інформації про витрати, в тому числі витрати на збут, які формують вартість виготовленої продукції, проте існує низка проблем обліку, які не в повній мірі дають змогу використовувати інформацію для максимально ефективного управління підприємством.

Література:

1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Збірник систематизованого законодавства. – 2003. - № 7. - С. 82 - 185.
2. Косміна Р.М. Бухгалтерський облік: [навч. посіб.] / Р.М. Косміна. – К.: Вища школа, 2006. - 174 с.

УДК 657.27:06.05

Шестерняк М.М.,
аспірантка кафедри аудиту, ревізії та контролінгу,
Тернопільський національний економічний університет

ВІДОБРАЖЕННЯ ВНЕСКУ ДО СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИГЛЯДІ НЕМАТЕРІАЛЬНОГО АКТИВУ

В процесі здійснення спільної діяльності без створення юридичної особи у будівництві за договором простого товариства учасники об'єднують свої зусилля, щоб звести спільний об'єкт нерухомості, оскільки поодиноці спорудити такий будівельний об'єкт вони неспроможні. Адже у сучасних економічних умовах саме на основі вказаного договору існує реальна можливість полегшити здійснення усієї процедури будівництва, об'єднавши фінансові, матеріальні, інформаційні та трудові ресурси для створення спільної будівлі, розпочинаючи від отримання дозволу на будівництво і розроблення проектної документації та закінчуючи здачею будівлі в експлуатацію. При цьому договір простого товариства передбачає здійснення учасниками внесків у спільну діяльність. Внески ж можна здійснювати у вигляді грошових коштів, будь-якого рухомого чи нерухомого майна, будь-яких прав інтелектуальної власності, що мають вартість, товарно-матеріальних цінностей, вкладу трудовою участю тощо.

Практика свідчить, що проблеми виникають, коли учасники прагнуть внести "нематеріальний" вид внеску у спільну діяльність.

Як відомо, нематеріальними активами є об'єкти інтелектуальної, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані чинним законодавством в установленному порядку об'єктом права власності платника податків. Однак, чинне податкове законодавство не встановлює правил визнання ділової репутації та професійних зв'язків об'єктами права власності. Відповідно, у податкових розрахунках такий внесок не є нематеріальним активом.

Вклад нематеріальними активами є специфічним внеском учасників до спільної діяльності, облік яких має свої особливості. Так, коли учасник спільного проекту передає у якості внеску право користування майном (основними засобами, іншими необоротними матеріальними активами, тощо),